

SZAKDOLGOZAT

Hegyi Bianka Zsófia

KAPOSVÁR

2022

**MAGYAR AGRÁR- ÉS ÉLETTUDOMÁNYI EGYETEM
KAPOSVÁRI CAMPUS**

VIDÉKFEJLESZTÉS ÉS FENNTARTHATÓ GAZDASÁGI INTÉZET

**A társasági adó kedvezmény hatása
a Fino Kaposvár röplabda csapatának bevételeire**

Készítette:

Hegyi Bianka Zsófia

Pénzügy Számvitel alapszak

IV. évfolyam

Konzulens:

KOROSECZNÉ DR. PAVLIN RITA

egyetemi adjunktus

Tantárgyfelelős:

PROF. DR. ZÉMAN ZOLTÁN

egyetemi tanár

TARTALOMJEGYZÉK

1.	Bevezetés.....	4
2.	Irodalmi áttekintés	6
2.1.	Társasági adó bemutatása	6
2.1.1.	Társasági adóalap kiszámítása	7
2.1.2.	Az adózás előtti eredmény korrekciós tételei	7
2.1.3.	Jövedelem - (nyereség -) minimum.....	9
2.1.4.	Az adó mértéke	9
2.1.5.	Társasági adó könyvelése	9
2.1.6.	Adókedvezmények	10
2.1.7.	Növekedési adóhitel (NAHI)	13
2.1.8.	A fizetendő adó megállapítása, bevallása, megfizetése.....	14
2.1.9.	Társasági adóelőleg megállapítása, bevallása, megfizetése	14
2.1.10.	Társasági adó felajánlása.....	15
2.1.11.	Felajánlás igazolása	16
2.2.	Társasági adó igénylése az egyesületek szempontjából	16
2.2.1.	Társasági adó igénylésének lépései.....	16
2.2.2.	Társasági adó támogatás felhasználása	17
2.2.3.	TAO támogatások eloszlása a látványsportok között	18
2.2.4.	Társasági adó a röplabdában.....	20
2.2.5.	A TAO támogatás eloszlása a röplabdában	22
3.	Anyag és módszer.....	23
4.	Eredmények és értékelésük	24
4.1.	Fino Kaposvár SE Férfi röplabda csapat bemutatása	24
4.2.	Fino Kaposvár és a Pénzügyőr röplabda csapatának összehasonlítása	25
4.3.	Mélyinterjú.....	27
4.3.1.	Kutatási célok és módszertan.....	27
4.3.2.	Kutatási eredmények elemzése	27
5.	Következtetések és Javaslatok.....	31
6.	Összefoglalás	33
7.	Irodalomjegyzék	35
8.	Ábrajegyzék.....	37
9.	Mellékletek.....	38
10.	Függelékek	40
10.1.	Nyilatkozatok	40

1. BEVEZETÉS

Az általam választott témában azt szeretném megvizsgálni, hogy a társasági adó támogatás milyen hatással volt a látványcsapatsport egyesületek bevételeire, mekkora segítség ez a csapatoknak, milyen fejlődések valósultak meg, hogyan zajlik az igénylési folyamat, zökkenőmentesen zajlanak-e ezek a folyamatok, vannak-e hibái az igénylési és elbírálási folyamatnak. Szerettem volna még átvilágítani a társasági adó, az adókedvezmény és a támogatás felajánlásának jogi hátterét.

Mindenképpen olyan témát szerettem volna választani, ami közel áll hozzám és a mindennapjaimhoz, hogy valami olyanról tudjak írni, ami nem teljesen ismeretlen számomra. Így jött az az ötlet, hogy az életem két meghatározó részét, a röplabdát és a tanulást, valahogy összekapcsoljam. Mivel már 5 éve az elsőosztályú kaposvári női röplabdacsapat tagja vagyok, sokat hallottam a társasági adóról, és arról, hogy ez mekkora segítség a kluboknak. Minket sportolókat azonban nem avatnak be abba, hogyan működik ez a rendszer. Ezért döntöttem úgy, hogy el szeretném mélyíteni a tudásom ebben a témában, és így lett a társasági adó megjelenésének hatása a magyar sportágakban a szakdolgozatom témája, amit mindenképp egy kaposvári csapat példáján szerettem volna bemutatni, mivel Kaposvár életében fontos szerepet játszik a sport és nagyon sok sportág megtalálható itt. Személyes érintettségem mellett ezt a témát nagyon megosztónak találom, hiszen sokan azt gondolják, hogy a támogatást a csapatok kihasználják és nem csak azokra a dolgokra használják fel, ami megengedett, viszont ezzel szemben vannak olyan csapatok is, akiknek létszükséglet a támogatás és a szabályoknak megfelelően érvényesítik azt. A sajtóban is nagyon felkapott téma volt, amikor a labdarúgásban először bevezették, és itt is különböző vélemények alakultak ki arról, hogy ez valóban állami pénznek minősül-e. Ezeket a támogatásokat az elmúlt 10 évben tették lehetővé, ezáltal relevánsnak is mondható a téma, valamint folyamatosan tesznek támogathatóvá újabb sportokat is, és emellett a szabályai is sűrűn változnak.

Szakdolgozatomat a társasági adó jogi hátterének vizsgálatával szeretném kezdeni, ezen belül kitérnék az adóalap kiszámítására, az adó mértékére, a fizetendő adó kiszámítására és könyvelésére, az adókedvezményekre és ennek fajtáira, a társasági adó előleg kiszámítására, a társasági adó felajánlására és ennek igazolására.

Ezután az egyesületek oldalával szeretném folytatni. Be fogom mutatni azokat a feltételeket, aminek egy látványcsapatsport egyesületnek meg kell felelnie, hogy támogathatóvá váljon, valamint a támogatás igénylésének lépéseit is szeretnék végigmenni.

Következő pontban pedig szeretném elkezdeni a saját szerkesztésű diagrammjaim vizsgálatát, melyek a támogatások mértékét hasonlítják össze különböző szempontok alapján. Ezeket a diagrammokat a nyilvános SFP-jegyzékek adatai alapján állítottam össze. Szeretném megvizsgálni, hogy a látványcsapatsportok között hogyan oszlik el a támogatás mértéke, hiszen itt érdekes lehet, hogy a röplabda sportág mennyire támogatott például egy labdarúgással összehasonlítva. Majd jobban utána szeretnék nézni annak is, hogy a röplabda támogatható éveiben, hogy alakultak a támogatások, hogy a világválság kitörése mennyire befolyásolta ezt.

Azt is át szeretném nézni, hogy a férfi és női szakág között van-e különbség a támogatások mértékében.

Ezt követően pedig a példának vett csapatot szeretném bemutatni sporteredményi és gazdasági szempontból. Itt szeretném összehasonlítani a bevételeik és költségeik arányát és a bevételeikben megjelenő támogatás arányát, valamint azt is, hogy a támogatásoknak mekkora része a társasági adó támogatás.

Azt is fogom analizálni, hogy a társasági adó támogatás mértéke, mennyire befolyásolja az elért sporteredményeket. Itt szeretném összehasonlítani az évek során kiosztott támogatást a példa csapatom és egyik riválisa között és emellett figyelembe venni az elért sporteredményt abban az évadban.

Saját kutatásaim gyarapítása képpen szeretnék még egy mélyinterjút is készíteni a példa csapat elnökével vagy sportigazgatójával, hiszen ők biztosan részt vesznek a támogatást igénylő folyamatban. Szeretnék még kitérni arra is, hogy ők látnak-e hibát ebben a rendszerben, vagy van-e olyan része a támogatásnak, ahol változtatást javasolnának. Következő interjúalanyomnak pedig egy játékost szeretnék felkérni, hiszen szeretném azt is megtudni, hogy a játékosok mennyire vannak tisztában a társasági adó támogatás rendszerével, hogy a játékosokat mennyire informálják a támogatással kapcsolatban, valamint azt is, hogy mennyire változtak a sportolók körülményei mióta bevezették a támogatást.

Végezetül a saját kutatásaimból le fogom vonni a következtetéseket és javaslatokat fogok tenni az esetleges hibák kijavítására. Majd szeretnék írni egy rövid összefoglalót a szakdolgozatomban kifejtett vizsgálatokról és eredményekről.

2. IRODALMI ÁTTEKINTÉS

2.1. Társasági adó bemutatása

A társasági adó a jövedelem- és nyereségadók egy fajtája. Alapelvei a rendeltetés szerű joggyakorlás, a kedvezmények kétszeres igénybevételének tilalma, kivéve ha a törvény kifejezetten utal a többszöri igénybevételére, nemzetközi egyezmények elsőbbsége, összhang a számviteli törvény rendelkezéseivel és az összhang fenntartása az IFRS rendszerekkel. Az adóalanya a belföldi és külföldi illetőségű adózó. (1996. évi LXXXI. törvény 1.§) A belföldi illetőségű adózókat teljeskörű társasági adó-kötelezettség érinti, ez azt jelenti, hogy az adókötelezettség a belföldi és külföldi jövedelmére is vonatkozik. A belföldi illetőségű adózókat a törvény tételesen felsorolja.

„Ezek pedig a következők:

- gazdasági társaság, az egyesülés, az európai részvénytársaság és az európai szövetkezet
- a szövetkezet
- az állami szervezet, a tröszt, az egyéb állami gazdálkodó szerv, az egyes jogi személyek vállalata, a leányvállalat
- az ügyvédi iroda, a végrehajtói iroda, a szabadalmi ügyvivő iroda, a közjegyzői iroda, az erdő birtokossági társulat
- a Munkavállalói Résztulajdonosi Program, azaz az RPM szervezete
- a vízitársulat
- az alapítvány, a közalapítvány, az egyesület, a köztestület alapszabályán, illetve az alapító okiratában személyiséggel felruházott, továbbá az egyházi jogi személy, a lakásszövetkezet és az önkéntes kölcsönös biztosító pénztár
- a felsőoktatási intézmény, illetve a diákkotthon
- az európai területi társulás
- az egyéni cég
- az európai kutatási infrastruktúráért felelős konzorcium
- a vagyonkezelői alapítvány, a közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítvány
- a külföldi személy, ha üzletvezetésének helye belföld
- a bizalmi vagyon kezelési szerződés alapján kezelt vagyon.” (1996. évi LXXXI. törvény 2§)

2022-től belföldi illetőségű adózónak számít a fordított hibrid gazdálkodó szervezet.

A külföldi illetőségű adózó társaságiadó-kötelezettsége korlátozott, azaz belföldi vállalkozói tevékenységéből szerzett jövedelmére vonatkozik csak az adófizetési kötelezettsége. A külföldi vállalkozó a társasági adó alapját valamennyi belföldi telephelyére (kivéve a fióktelepet) együttesen, míg belföldi fióktelepére fióktelepenként külön-külön állapítja meg. Az árbevétel, a bevétel, a költség és a ráfordítás elszámolásánál úgy kell eljárni, mintha a telephely a külföldi vállalkozótól független vállalkozás lenne. (Békés Balázs, 2022)

Ezek körébe tartozik:

- a külföldi vállalkozó, amely belföldi telephelyen végez vállalkozási tevékenységet
- ingatlannal rendelkező magyar társaság külföldi tagja, amely meglévő részesedését elidegeníti vagy kivonja, így szerez jövedelmet. (Társasági adó legfontosabb szabályai)

2.1.1. Társasági adóalap kiszámítása

Az adó alapját az üzleti évi beszámolóban kimutatott adózás előtti eredményből kiindulva kell ki számolni az általános szabályok szerint. Ahhoz, hogy az adóalapot megkapjuk, az adózás előtti eredményt korrekciós tételekkel kell növelni vagy csökkenteni. Az adófizetési kötelezettséget a pozitív adóalap után tudjuk megállapítani. (1996. évi LXXXI. törvény 6§)

2.1.2. Az adózás előtti eredmény korrekciós tételei

A korrekciós tételek egy része az adóalap védelmét szolgálja, ezek döntően a számviteli törvény szerint az elszámolt költségekhez, ráfordításokhoz kapcsolódóan írják elő a növelő tétel, illetve a számviteli törvény szerint az eredmény javára elszámolt bevételekhez kapcsolódóan tartalmazzák csökkentő tétel alkalmazását, olykor korrekciós párok. Más részük kifejezetten azt a célt szolgálja, hogy a költségek, ráfordítások növeljék az adóalapot, más esetben pedig a csökkentő tételek előírásával kedvezményt biztosítanak. (1996. évi LXXXI. évi törvény 7,8§)

NÖVELŐ TÉTELEK		
Szvt. szerinti értékcsökkenés	X	
eladott, tőkejuttatásként átadott javak könyvszerinti értéke	X	
vi sszafizetési kötelezettség nélkül adott támogatások, juttatások, elengedett követelések, véglegesen átadott pénzeszközök, ha külföldi cégek számára juttatták azokat, vagy olyan magyar cégeknek, amelyek e támogatás nélkül a támogatás nélkül veszteségesek lennének	X	
bírságok, büntetések, kivéve önellenőrzési pótlék	X	
kamatlevonási korlátozás szerint meghatározott összeg felett fizetett kamat	X	
nem a gazdálkodói tevékenység érdekében felmerült költség	X	
külföldi ellenőrzött társaságban eladott/leírt részesedéssel kapcsolatos költség	X	
bejelentett részesedés eladásával kapcsolatos költség	X	

várható kötelezettségekre képzett céltartalék	X	
jövőbeni költségekre képzett céltartalék	X	
bíróság előtt nem érvényesíthető, elévült követelések		
CSÖKKENTŐ TÉTELEK		
a korábbi évek elhatárolt veszteségéből az adózó döntése szerinti összeg		X
az adótörvény szerint megállapított terv szerinti értékcsökkenési leírás összege		X
a terven felüli értékcsökkenés adóévben visszaírt összege		X
a várható kötelezettségekre és a jövőbeni költségekre képzett céltartalék felhasználásakor az adóévben bevételként elszámolt összeg		X
a kapott osztalék és részesedés címén elszámolt összeg		X
<i>Szaktanulók foglalkoztatása esetén</i>		
tanulói szerződés alapján a minimálbér 24%-a		X
iskolai megállapodás alapján a minimálbér 12%		X
szaktanulók sikeres vizsga utáni továbbfoglalkoztatásakor, illetve munkanélküliek foglalkoztatásakor max. 12 hónapra a befizetett társadalombiztosítási összeg		X
<i>Egyéb csökkentő tételek</i>		
fogvatartott, tartósan munkanélküli után fizetett szociális hozzájárulási adó		X
az átvállalt tartozás az eredeti jogosult által elengedett kötelezettség miatt az adóévben elszámolt bevétel összege		X
fejlesztési tartalék, az eredménytartaléknak az adóévben lekötött tartalékba átvezetett, és az adóév utolsó napján lekötött tartalékként kimutatott összeg, de max. az adózó adózás előtti eredményének 50%-a és max. adóévenként 10 Mrd Ft		X
a kapott jogdíj alapján az adóévi adózás előtti eredmény javára elszámolt jövedelem 50%-a		X

legalább 50%-ban megváltozott munkaképességű munkavállaló foglalkoztatása esetén a személyenként havonta kifizetett munkabér, de maximum a minimálbér, ha a foglalkoztatottak átlagos állományi létszáma kevesebb 20 főnél		X
adomány, 20 százalék, kiemelten közhasznú esetén 40 százalék, de maximum az adózás előtt eredmény összege		X

1. ábra: Az adózás előtti eredményt növelő és csökkentő tételek

Forrás: (Dr. Lakatos, 2020)

2.1.3. Jövedelem - (nyereség -) minimum

Az adózónak minden adóév végén meg kell állapítania, hogy az adózás előtti eredmény és az adóalapja közüli magasabb érték eléri-e a jövedelem- (nyereség-) minimum összegét. Ha igen, akkor az általános szabályok szerint meghatározott adóalapja után állapítja meg adófizetési kötelezettségét, vagy negatív adóalap esetében elhatárolja a veszteséget. Ha azonban a nagyobb érték nem éri el a jövedelem- (nyereség-) minimum összegét akkor két kimenetel közül választhat:

1. Az adóbevallásában rögzíti, hogy a jövedelem- (nyereség-) minimumot, mint adóalapot nem alkalmazza, és az adóbevalláshoz mellékeli a NAV rendszeresített, bevallást, kiegészítő nyomtatványt, amely a jogkövetkezmények szempontjából bevallásnak minősül.
2. A jövedelem- (nyereség-) minimumot választja az adóalapjának. Ha az általános szabályok szerinti adóalapja negatív, annak összegét ebben az esetben is elhatárolhatja.

A jövedelem- (nyereség -) minimum összege a korrigált összes bevétel 2 százaléka. (1996. évi LXXXI. törvény 6§)

2.1.4. Az adó mértéke

A társasági adó mértéke a pozitív adóalap 9 százaléka. Így kapjuk meg a számított társasági adót, amelyet az adózó adókedvezmények címén csökkenthet. Ha az adózó nem kaphat adókedvezményeket, akkor a számított társasági adó lesz a fizetendő adója. (1996. évi LXXXI. törvény 19.§) Ez a 9 százalék lényegesen alacsonyabbnak a nemzetközi 25–35%-os átlagnál, azonban a helyi iparüzési adót is figyelembe véve itt is hasonló végeredményt kapunk. (Tóth, 2021)

2.1.5. Társasági adó könyvelése

Társasági adó könyvelése két lépésben történik, hiszen év közben adóelőleget kell fizetni, év végén pedig az éves adókötelezettséget kell elszámolni.

Az adóelőleg könyvelése:

T 4611. Társasági adó elszámolása – K 38. Pénzeszközök

A társasági adózás fontos eleme az adóelőleg-feltöltési kötelezettség. Ez azt jelenti, hogy a tárgyév december 20-áig az év közben befizetett adóelőlegeket ki kell egészíteni az éves várható adó összegéig. Az adóelőleg-feltöltés könyvelése ugyanúgy történik, mint az adóelőleg könyvelése:

T 4611. Társasági adó elszámolása – K 38. Pénzeszközök

Az éves szintű adókötelezettség könyvelése:

T 891. Társasági adó – K 4611. Társasági adó elszámolása

Ha a tárgyév utáni évben egyenleg jelenik meg a 461–1. Társasági adó elszámolása számlán, azt a tárgyév utáni évben banki értesítés alapján rendezni kell.

A rendező tételek könyvelése „előjeltől függően”:

T 4611. Társasági adó elszámolása – K 384. Elszámolási betétszámla

vagy

T 384. Elszámolási betétszámla – K 4611. Társasági adó elszámolása (Szakács, 2012)

2.1.6. Adókedvezmények

A számított adó legfeljebb 80 százalékaig csökkenthető fejlesztési adókedvezmény címén, az így csökkentett adóból -legfeljebb annak 70 százalékaig- érvényesíthető minden más adókedvezmény. Tehát nincs 100 százalékos mértékű adókedvezmény, így a számított adó nullára nem csökkenthető.

2018. július 26-a óta az adókedvezmények akár önellenőrzés útján is érvényesíthetők. (1996. évi LXXXI. törvény 23§)

Az adókedvezmények fajtái a következők:

2.1.6.1.A 80 százalékos korlát szerinti fejlesztési adókedvezmény

A fejlesztési adókedvezmény meghatározott beruházások üzembe helyezése és a kormányrendeletben leírtak szerinti üzemeltetése esetén vehető igénybe. Ilyen beruházás például

- a jelenértékben legalább 3 milliárd forint értékű beruházás, a munkahelyteremtést szolgáló beruházás
- a jelenértékben legalább 50 millió forint értékű, kisvállalkozás által megvalósított beruházás, vagy
- a jelenértékben legalább 100 millió forint értékű, középvállalkozás által megvalósított beruházás.

Bizonyos esetekben az adókedvezmény igénybevételének feltétele a Kormány határozata. Az adózó 13 adóéven át érvényesítheti az adókedvezményt a beruházás üzembe helyezését követő

adóévben, vagy döntése szerint a beruházás üzembe helyezésének adóévében, és az azt követő 12 adóévben, legfeljebb a bejelentés, illetve a kérelem benyújtásának adóévet követő 16. adóévben. (1996. évi LXXXI.törvény 22/B §)

2.1.6.2. A 70 százalékos korlát szerinti adókedvezmények

- Látvány-csapatsportok támogatása

Az adózó adókedvezményt igényelhet a látvány-csapatsportok – labdarúgás, kézilabda, kosárlabda, vízilabda, jégkorong, röplabda- valamelyikében működő, jóváhagyott sportfejlesztési programmal rendelkező sportszervezet, vagy a látvány-csapatsport fejlesztése érdekében létrejött alapítvány támogatása esetén. A támogatás formája lehet visszafizetési kötelezettség nélkül nyújtott pénzösszeg, térítés nélkül átadott eszköz, ingyenes szolgáltatás, melyet a törvényben meghatározott jogcímen lehet nyújtani. A járványügyi védekezéssel összefüggő egyes költségek támogatása is adókedvezményre jogosíthat. Így például a támogatás adható sportszervezeteknek a lázmérő, maszk, gumikesztyű, koronavírusteszt és annak szolgáltatásként történő megvásárlására, kézfertőtlenítő, fertőtlenítő kendő, fertőtlenítő folyadék, egészségügyi védőruházat, egészségügyi vizsgálat miatti költségekre. Ezt a rendelkezést természetesen az utóbbi években vezették be, hiszen a Covid-19 járvány megjelenése nagyon sok plusz költséget okozott a csapatoknak, így muszáj volt az államnak valamilyen fajta segítséget nyújtania számukra.

Az adókedvezmény elsőként a támogatás, juttatás az adóévben vehető igénybe, utoljára pedig a támogatás, juttatás naptári évét követő nyolcadik naptári évben lezáruló adóévben.

Alaptámogatás

Az alaptámogatás az adózó részére kiállított támogatási igazolásban szereplő összeg. Az alaptámogatás az adóalapnál elismert költség, vagyis nem növeli az adózás előtti eredményt. Az adókedvezmény igénybevételének együttes feltételei:

- a támogatási igazolás kiállítására irányuló kérelem benyújtásakor az adózónak nincs lejárt köztartozása,
- az adózó átutalja a támogatási igazolásban szereplő összeget a támogatott szervezet számára, a kiegészítő sportfejlesztési támogatást pedig az arra jogosult szervezet vagy a sportköztestület számára,
- az adózó kiállítja a támogatási szándéknyilatkozatot a támogatás igénybevételére jogosult szervezet részére a támogatási igazolás iránti kérelem benyújtását megelőzően,
- az adózó bejelenti a támogatás és a kiegészítő sportfejlesztési támogatás átutalásának megtörténtét, azaz a megfizetés tényét a NAV-nak a támogatások pénzügyi teljesítésétől számított 30 napon belül. A bejelentésre a SPORTBEJ nyomtatvány, bizonyos esetben pedig a társaságiadó-bevallás szolgál.

Az adókedvezmények igénybevételének tehát nagyon szigorú feltételei vannak, ezek együttes teljesülése során vehető csak igénybe az.

Kiegészítő sportfejlesztési támogatás

A kiegészítő sportfejlesztési támogatás a támogatási igazolásban meghatározott összeg társasági adókulccsal számított értékének legalább 75 százaléka. Ezt az összeget az adózónak kötelessége szponzori vagy támogatási szerződés keretében az alaptámogatás adóévében a jogosultnak megfizetni. A kiegészítő sportfejlesztési támogatásra jogosult szervezet a támogató döntése szerint

- a támogatásban részesített látvány-csapatsport országos sportági szakszövetsége, vagy
- az alaptámogatásban részesített látvány-csapatsport keretében működő ugyanazon szervezet, vagy
- az alaptámogatásban részesített látvány-csapatsport -mint sportág- érdekében működő másik szervezet.

A sportköztestületnek nyújtott támogatás esetén e sportköztestületnek kell a kiegészítő sportfejlesztési támogatást megfizetni.

A kiegészítő sportfejlesztési támogatás nem elismert költség, ezért azzal meg kell növelni az adózás előtti eredményt.

Az adózó az alaptámogatást és a kiegészítő sportfejlesztési támogatást az arra jogosult fizetési számlára utalja át a támogatási igazolás kézhezvétele után. A támogatás fogadására szolgáló fizetési számla számát meg kell határozni

- alaptámogatás esetében a támogatási igazolásban,
- kiegészítő sportfejlesztési támogatás esetében az annak alapjául szolgáló szponzori vagy támogatási szerződésben.

Ha a kiegészítő sportfejlesztési támogatás jogosultja nem országos sportági szakszövetség, akkor a szponzori vagy támogatási szerződés egy eredeti példányát az adózó a megkötését követő 8 napon belül elküldi a kiegészítő sportfejlesztési támogatásban részesített látványcsapatsport országos sportági szakszövetségének.

A támogatónak nem jár ellenszolgáltatás az alaptámogatás juttatásáért, az ezzel ellentétes megállapodás nem érvényes. Ilyen megállapodás esetén a támogató nem jogosult adókedvezményre. A szponzori szerződés keretében juttatott kiegészítő sportfejlesztési támogatás esetén a támogató jogosult ellenszolgáltatásra.

A kiegészítő sportfejlesztési támogatás teljesítésének határideje főszabály szerint az alaptámogatás adóévének utolsó napja. Ha a kiegészítő sportfejlesztési támogatást az adózó az alaptámogatás teljesítésének adóévét követően, de még az érintett adóévről szóló társaságiadóbevallás benyújtásának határidejéig átutalja, akkor csökkentett összegű, legfeljebb a támogatási igazolásban szereplő összeg 80 százalékaig terjedő, adókedvezményt vehet igénybe. (Társasági adó legfontosabb szabályai)

- Filmgyártás támogatása

Az adókedvezmény összege az adózó részére a mozgóképszakmai hatóság által kiadott támogatási igazolásban szereplő összeg. Az adókedvezmény elsőként a támogatás, juttatás adóévében, utoljára pedig a támogatás, juttatás naptári évét követő nyolcadik naptári évben lezáruló adóévben vehető igénybe. Az alaptámogatás nem növeli az adózás előtti eredményt az adóalap megállapításakor. Az adókedvezmény igénybevételének feltétele, hogy az adózó kiegészítő támogatás megfizetését is teljesítse. A kiegészítő támogatás számítása, mértéke azonos a sportcélú támogatásoknál leírtakkal, a jogosul pedig kizárólag a Nemzeti Filmintézet Közhasznú Nonprofit Zrt.

- Szövetkezeti közösségalapí-képzés

A szövetkezet az adóévben képzett közösségi alap 6,5 százalékát adókedvezményként veheti igénybe. Az adókedvezmény de minimális támogatásnak minősül.

- Kkv beruházási hitel kamata utáni adókedvezmény

„Az az adózó, amely a hitelszerződés megkötése adóévének utolsó napján mikro-, kis- vagy középvállalkozásnak minősül, adókedvezményt érvényesíthet a tárgyi eszköz beszerzéséhez, előállításhoz pénzügyi intézménytől igénybe vett, és kizárólag e célra felhasznált hitel kamat után.

Az adókedvezmény mértéke a hitel kamata.

Az igénybe vett adókedvezmény összege állami támogatásnak minősül az irányadó közösségi rendelet alapján.

Az adókedvezmény abban az adóévben vehető igénybe, amelynek utolsó napján a tárgyi eszköz az adózó nyilvántartásában szerepel; utoljára abban az adóévben, amelyben a hitelt az eredeti szerződés szerint vissza kell fizetnie. Az adókedvezmény igénybevételével megvalósított beruházást a hitelszerződés megkötésének évét követő 4 éven belül üzembe kell helyezni. Ez alól kivétel, ha a beruházás tárgya elháríthatatlan külső ok miatt megrongálódik. A tárgyi eszköz az üzembe helyezésének adóévében és az azt követő 3 évben nem idegeníthető el. Ha bármely feltétel nem teljesül, akkor az adózónak vissza kell fizetnie az igénybe vett adókedvezményt, késedelmi pótlékkal növelten. Ha az említett szankciós esemény az adózónál a csoporttagság ideje alatt következik be, akkor a csoportképviselő útján kell eleget tennie a visszafizetési kötelezettségnek.

- Az energiahatékonysági célokat szolgáló beruházás, felújítás adókedvezménye
- Élőzenei szolgáltatás adókedvezménye”

(1996. évi LXXXI. törvény 22§)

2.1.7. Növekedési adóhitel (NAHI)

A NAHI-kedvezmény lényege, hogy az arra jogosult vállalkozásoknak a tárgy évi adó meghatározott részét nem a tárgyévben, hanem a tárgyévet követő két adóévben kell megfizetniük, így azt a további növekedésükre fordíthatják. (1996. évi LXXXI. törvény 26 §)

2.1.8. A fizetendő adó megállapítása, bevallása, megfizetése

Az előzőek alapján a fizetendő társasági adó levezetése a következő:

$$\begin{aligned} & \text{Adóévi bevételek} \\ & - \text{Adóévi költségek, ráfordítások} \\ & \pm \text{Adózás előtti eredmény} \\ & - \text{Csökkentő korrekciós tételek} \\ & + \text{Növelő korrekciós tételek} \\ & \pm \text{Adóalap} \\ & (+) \text{Adóalap} \times 9 \text{ százalék} \\ & = \text{Számított társasági adó} \\ & - \text{Adókedvezmény} \\ & \text{Fizetendő adó} \end{aligned}$$

Az adóévre megállapított társasági adó összegét – a naptári szerint működő adózóknak – az adóévet követő ötödik hónap utolsó napjáig kell bevallaniuk az éves adóbevallásban a '29 jelű bevallási nyomtatványon. A naptári évtől eltérő adózók az üzleti év első napján hatályos szabályok szerint állapítják meg adókötelezettségüket. (1996. évi LXXXI. törvény 24.§)

Az adó megfizetése az előlegfizetési rendszerben történik. A megfizetett adóelőleg és az adóévre megállapított társasági adó különbözetét

- a naptári év szerint működő adózó az adóévet követő május 31-éig
- a naptári évtől eltérő üzleti év szerint működő adózó az adóév utolsó napját követő ötödik hónap utolsó napjáig

fizeti meg, vagy ettől az időponttól igényelheti vissza.

2.1.9. Társasági adóelőleg megállapítása, bevallása, megfizetése

Az adózónak fő szabály szerint az éves adóbevallással egyidejűleg adóelőleget kell bevallania az adóbevallás esedékességét követő második naptári hónap első napjával kezdődő 12 hónapos időszakra a '29 jelű bevallási nyomtatvány előleg bevallásilapján. Az adóelőleg összege

- az adóévet megelőző adóév fizetendő adójának összege, ha az adóévet megelőző adóév időtartama 12 hónap volt,
- az adóévet megelőző adóév fizetendő adójának a működési naptári napjai alapján 12 hónapra számított összege minden más esetben.

Az adóelőleg havonkénti vagy negyedéves gyakorisággal teljesítendő. A nem mezőgazdasági és erőgazdálkodási ágazatban, halászati ágba sorolt adózók esetén az adóelőleg

- havonta, egyenlő részletekben esedékes, ha az előző adóévi fizetendő adó meghaladja az 5 millió forintot,
- háromhavonta, egyenlő részletekben esedékes, ha az előző adóévi fizetendő adó legfeljebb 5 millió forint.

Az adóelőleg összegét a havonkénti gyakoriságú adózó minden hónap 20. napjáig fizeti meg. Negyedéves előleg-gyakoriság esetén az adózó az adóelőleget a negyedévet követő hó 20. napjáig fizeti meg.

Külön rendelkezés vonatkozik a társasági-adóelőleg teljesítésére, amikor megszűnik az adózó

- kisvállalati adóalanyisága, azaz kivaalanyisága, vagy
- kisadózó vállalkozások tételes adója szerinti adóalanyiság, azaz kataalanyisága

és visszatér a TAO törvény hatálya alá. Az ilyen adózóknak is keletkezik – az említettek szerinti adóalanyiságuk megszűnését követő 60 napon belül teljesítendő- adóelőleg-megállapítási és bevallási kötelezettségük, valamint negyedéves gyakorisággal – a törvényben meghatározott módon- adóelőleg-fizetési kötelezettségük.

Az átalakulás, egyesülés, szétválás napját követő első adóbevallásban nem kell adóelőleget bevallani a kiválás esetén fennmaradó, beolvadás esetén az átvevő adózónak, ha az átalakulás, egyesülés, szétválás napja az előző adóévi adóbevallás benyújtását megelőzi. (1996.évi LXXXI. törvény 5. §)

2.1.10. Társasági adó felajánlása

A társaságiadó-felajánlás a 2022-es adóévben is elérhető az adózók számára.

Ha az adózó a törvényben biztosított lehetőséggel élve az adóévi adóelőleg, illetve adó meghatározott részéről kedvezményezett célra felajánlást tesz, akkor a felajánlás kedvezményezettek részére történő juttatás a Nemzeti Adó- és Vámhivatal teljesíti.

Az adózót a felajánlott és az átutalt összegre tekintettel jóváírás illeti meg, amit a NAV vezet át csökkentő tételként az adózó adószámlájára, társasági adónemre.

Az adózó az alábbi kedvezményezett célokra tehet felajánlást:

- filmalkotás támogatására
- látványcsapatsport támogatására

A kedvezményezett célok tehát megegyeznek azokkal a támogatási célokkal, amelyek alapján adókedvezmény vehető igénybe. Ezeket pedig dolgozatomban már korábban kifejtettem. (1996. évi LXXXI. törvény 24./A §)

2.1.11. Felajánlás igazolása

A felajánlás alapján teljesített átutaláshoz - főszabály szerint - szükséges, hogy az adózó rendelkezzen a kedvezményezett célhoz kapcsolódóan igazolással.

Az igazolást

- filmalkotás támogatásakor az adózó és a kedvezményezett szervezet együttes kérelmére a mozgókép-szakmaihatóság [Nemzeti Filmiroda],
- látványcsapatsport támogatásakor a sportpolitikáért felelős miniszter vagy az országos sportági szakszövetség állítja ki a szabályok szerint.

Az igazolás kiállítása akkor történhet meg, ha az adózónak és a kedvezményezett szervezetnek a NAV-nál nyilvántartott, végrehajtható, nettó módon számított adótartozása az igazolás igénylésének időpontjában nem több, mint százezer forint. (1996. évi LXXXI. törvény 24.§)

2.2. Társasági adó igénylése az egyesületek szempontjából

A fentiekben leírtam a vállalkozások részére vonatkozó szabályokat, kedvezményeket a társasági adóval kapcsolatban, így a továbbiakban szeretném bemutatni az egyesületek oldalát, hogy milyen lépéseken keresztül lehet TAO támogatást igényelni, valamint mire lehet ezt felhasználni. A látványcsapatsportokon belüli kluboknak meg kell felelnie a feltételeknek, hogy támogatható szervezetek legyenek.

„Ezek a feltételek pedig a következők:

- a szövetség tagjaként működő amatőr sportszervezetek,
- a szövetség tagjaként működő sportiskolák- és diáksport egyesületek,
- a szövetség tagjaként működő hivatásos sportszervezetek,
- a látvány csapatsportok fejlesztése érdekében létrejött közhasznú alapítványok.” (Magyar Labdarúgó Szövetség)

2.2.1. Társasági adó igénylésének lépései

A következőkben pedig szeretném bemutatni, hogy a csapatok, amelyek megfelelnek a feltételeknek, milyen folyamat során érdemmelhetik ki a társasági Adó támogatását. A támogatásra jogosult szervezet első lépésben úgynevezett sportfejlesztési programot nyújt be a szövetséghez, amely a következő sportévben tervezett beruházási programot mutatja be, és ezeket alátámasztja a megvalósításához szükséges támogatási összegekkel (a pályázatok benyújtására minden év március 1. és április 30. között van lehetőség a külön erre a célra létrehozott elektronikus felületen). Ezt a programot az adott sport szövetsége – mint hatóság – elbírálja, és a tartalmi, formai követelmények egyezése esetén részben vagy egészben jóváhagyja. A jóváhagyásról a sportszervezet határozatot kap, amely a megkapható támogatást is tartalmazza. A támogatási összegekhez minimum 10% önrész szükséges, a kiadás jogcímétől függően. Következő lépésben a sportszervezet támogatót keres. A támogató olyan köztartozásmentes gazdasági társaság lehet, amely pozitív adóalappal bír. A támogatás

összegéről, annak folyósításának feltételeiről a sportszervezet és a támogató szerződést köt és ez alapján a sportszervezet a korábban említett elektronikus felületen keresztül támogatási igazolási igényt nyújt be. Az igazolást a szövetség 8 napon belül elkészíti, és eljuttatja a sportszervezetnek és a támogatónak is. A támogató a TAO törvény 22/C. §-a szerint kiállított támogatási igazolás alapján közvetlenül teljesíti a támogatás utalását. 2015. január 1-től kezdődően új elem, hogy a támogató az őt terhelő 2016. adóévi adóelőleg, adóelőleg-kiegészítés, illetve adó meghatározott részéről valamely kedvezményezett célra felajánlást tehet, amelyet – bizonyos feltételek fennállása esetén – az adóhatóság utal át a kedvezményezett részére. A támogatót az így átutalt összegre tekintettel jóváírás illeti meg, amely jóváírás a támogató társasági adó folyószámlájára kerül átvezetésre csökkentő tételként.

A Támogató cég a támogatás mértéke után járó társasági adó kedvezményt először a december 20-i kötelező feltöltésből vonhatja le, vagy visszaigényelheti a május 31-i bevallásban, azzal a feltétellel, hogy a támogatás december 31-ig átutalja. Az adókedvezmény igénybe vételére csak az utalással megegyező évben van lehetőség és csak az utalás megtörténte után érvényesíthető. A program változását indokolt esetben leadás után csak a illetékes szövetségnél lehet kezdeményezni. (Magyar Labdarúgó szövetség)

2.2.2. Társasági adó támogatás felhasználása

„A támogatást csak a meghatározott területeken lehet felhasználni:

- utánpótlás-nevelési feladatok ellátására,
- versenyeztetéssel összefüggő költségek támogatására,
- személyi jellegű ráfordításokra,
- tárgyi eszköz beruházásra, felújításra, ide értve a biztonsági követelmények teljesülését szolgáló infrastruktúra-fejlesztést is,
- képzéssel összefüggő feladatokra.

A támogatási igazolások összértéke nem haladhatja meg a támogatott sportszervezet jóváhagyott sportfejlesztési programjában szereplő alábbi mértékeket:

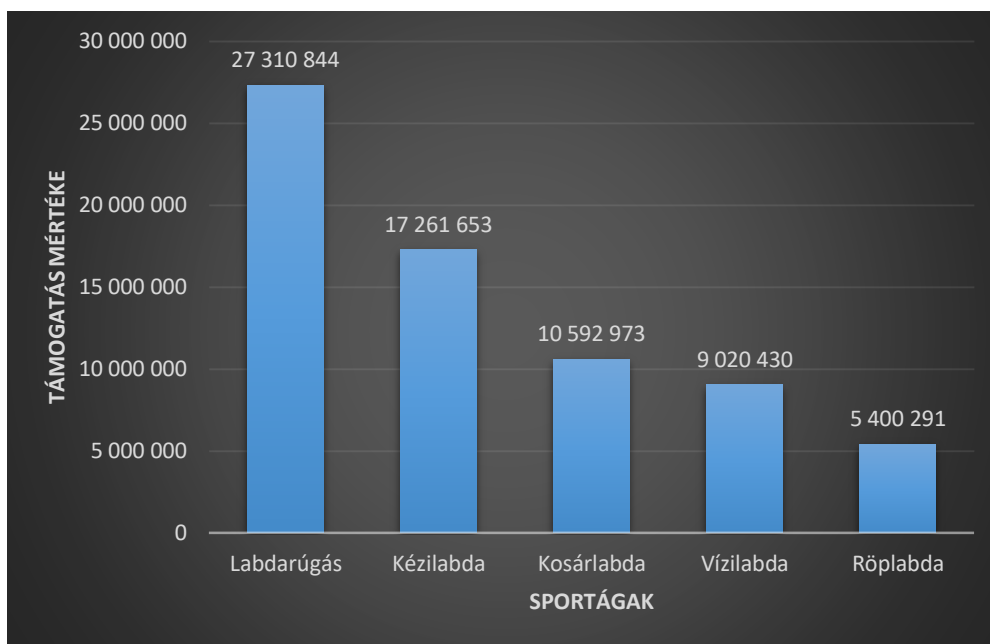
- utánpótlása-fejlesztésre fordítandó tárgyévi kiadásainak és versenyeztetéssel összefüggő költségeinek 90%-át,
- tárgyévi személyi jellegű ráfordításainak 50%-át (hivatásos sportszervezet esetén ún. de minimális támogatásként nyújtható),
- tárgyévi beruházási, felújítási, infrastruktúra-fejlesztési értékének 70%-át,
- tárgyévi képzési feladattal összefüggő kiadásainak általános képzés esetén 50%-át, szakképzés esetén 25%-át.

Fontos még tudni, hogy a TAO-támogatás nem szponzoráció, így ellenszolgáltatás nem adható.” (Magyar Labdarúgó szövetség)

2.2.3. TAO támogatások eloszlása a látványsportok között

Ahogy már feljebb említettem a TAO-támogatás csak a látvány csapatsportokra vonatkozik, ezek közé pedig a labdarúgás, kosárlabda, kézilabda, jégkorong, vízilabda és a röplabda tartozik. A labdarúgás, a kézilabda, a jégkorong és a vízilabda 2011 óta, a kosárlabda 2013 óta, és a röplabda 2017 óta tagja a látvány-csapatsportoknak.

Ezen sportok egyesületei a fentebb említett folyamat során tudnak sporttámogatást igényelni. A továbbiakban szeretném összehasonlítani a sporttámogatások összegét a különböző látványsportoknál egy diagrammal.

2. ábra: 2021/22 évad TAO támogatásainak összehasonlítása sportáganként (Adatok MFT-ban) Forrás: Saját szerkesztés nyilvános SFP jegyzékek alapján

A fenti diagramon a 2021/2022-es évad TAO támogatásainak sportáganként való összehasonlítását láthatjuk. Fontos megjegyezni, hogy jégkoronggal kapcsolatban nem találtam megbízható adatokat, így annak eredményeit nem tudom összehasonlítani a többi látványsportág eredményeivel. Az ábrát tekintve elmondható, hogy a TAO rendszeren keresztül rengeteg támogatás áramlik a látványsportokba.

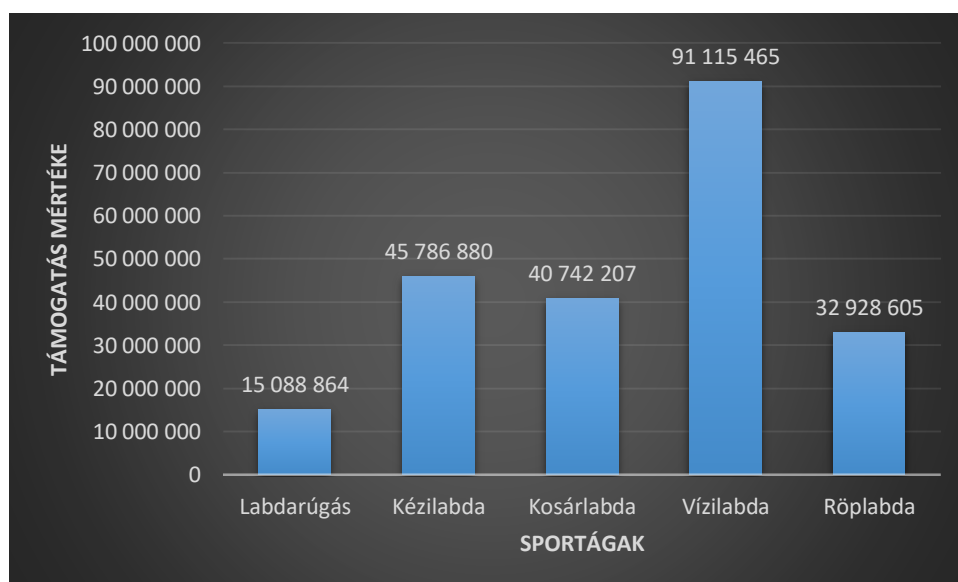
Egyértelműen kiolvasható a labdarúgás fölénye a többi sportággal szemben az elnyert TAO támogatások területén. Ez több indokkal is magyarázható, elsőként azzal, hogy a labdarúgás 2011 óta tagja azon látványsportoknak, amelyek a TAO rendszer kedvezményezettjei lehetnek. Ez idő alatt a kluboknak, egyesületeknek volt lehetőségük megtapasztalni a beadott pályázatokhoz kapcsolódó folyamatokat, elvárásokat, amelynek köszönhetően mára már rengeteg sikeres pályázat kerül megítélésre futball csapatok számára. Erről részletesebben a következő diagram elemzésénél írok. Emellett nem szabad elmenni amellett a tény mellett, hogy Magyarországon a labdarúgás egyértelműen a legnépszerűbb sport, a legtöbb igazolt profi, fél profi és amatőr játékosal. Ez a klubok és egyesületek számában is megmutatkozik.

Labdarúgás mellett a kézilabda az a sportág, amely kiemelhető még a látványsportok közül a 2021/2022 évad adatai alapján. A labdarúgáshoz hasonló okoknak köszönhető a többi sportághoz képest magasabb TAO támogatási összeg, hiszen a kézilabda is a kezdetek óta támogatható látványsport, illetve általános népszerűsége is magas Magyarországon.

Egy kategóriába sorolható a kosárlabda és a vízilabda is az elnyert TAO támogatások összege alapján, a kosárlabdánál némivel magasabb ez az összeg. A kosárlabda 2013, a vízilabda pedig 2011 óta tartozik a támogatható látványsportok közé. Előbbi mondható a népszerűbb sportnak a kettő közül, hiszen a profi szint mellett amatőr bajnokságok is folyamatosan megrendezésre kerülnek. Vízilabda esetében pedig az élsport az, ami számottevőbb. Vízilabda kapcsán pedig rendkívül fontos megjegyezni, hogy ez az egyetlen látványsport, ahol a nemzeti és klub csapataink is a közvetlen élmezőnybe tartoznak az egész világot tekintve.

A diagramon jól látható, hogy a látvány sportok közül a röplabda a labdarúgáshoz és a kézilabdához mérve jelentős, míg a vízilabdához és a kosárlabdához képest kisebb elmaradásokkal rendelkezik elnyert TAO támogatások terén a 21/22-es adatok alapján. Ennek egyik okaként említhető, hogy a röplabda jóval később 2017-ben került be a támogatható sportágak közé. Emellett pedig népszerűségben sem veszi fel a versenyt akár a labdarúgással, akár a kézilabdával, amely a bejegyzett egyesületek számában is megnyilvánul.

Elemzésemet kibővítve fontosnak tartottam, megvizsgálni, hogy az imént megvizsgált támogatások sportáganként hogyan oszlottak el különböző egyesületek között. Ennek szemléltetése látható a következő diagramon.

3. ábra: 2021/22 évad átlagos támogatásainak összehasonlítása sportáganként (Adatok Ft/egyesület)
Forrás: Saját szerkesztés nyilvános SFP jegyzékek alapján

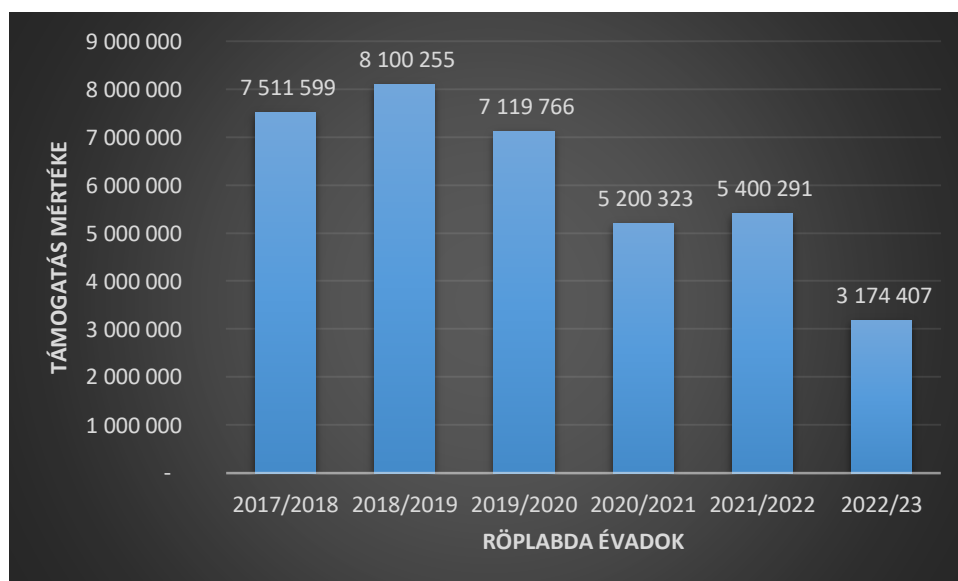
A diagramon az egy egyesületre jutó átlagos TAO támogatás mértéke látható sportáganként. Nagy változások figyelhetőek meg az előző diagramhoz képest, amelyek könnyen magyarázhatók az adott sportágon belüli támogatást elnyerő egyesületek számával. Labdarúgás esetében például láthattuk, hogy messze a legtöbb TAO támogatást nyerték el, ennek ellenére, az átlagos támogatásoknál azonban a legalacsonyabb értékkel rendelkeznek. Ez annak köszönhető, hogy összesen 1810 (!) labdarúgó egyesület adott be sikeres TAO pályázatot, amelyek közül a többség amatőr, kis egyesületek. Ezen egyesületek lehetőségei pedig korlátozottak, hiszen költségvetésük messze elmarad a profi csapatokétól.

Vízilabda esete pedig pont ellentétes a labdarúgáséval, itt az egy egyesületre jutó átlagos támogatás mértéke a legmagasabb, ami azzal magyarázható, hogy a sikeres pályázatot beadott csapatok száma a legalacsonyabb 99. Ezen csapatok többsége pedig, nagy költségvetésű, profi csapatok, amelyeknek meg van a lehetősége arra, hogy nagyobb összegű TAO támogatásokat vegyenek igénybe.

A röplabda helyzetét jobban megvizsgálva pedig elmondható, hogy 164 klub jutott támogatáshoz, amelyek átlagos értéke közel 33 millió Ft. Összehasonlításképpen mindkét érték alacsonyabb, mint a kosárlabda vagy a kézilabda esetében. Ez azt jelenti tehát, hogy a röplabda a 2021/22-es évadban a többi sportághoz képest nem teljesített jól megszerzett TAO támogatások területén, amely magyarázható a rendszerbe való későbbi csatlakozással, vagy a sportág elmaradásával népszerűség terén. További következtetések tételéhez további adatokra lenne szükség a különböző sportágakról, mint például egy átlagos klub költségvetése az adott sportágban, stb.

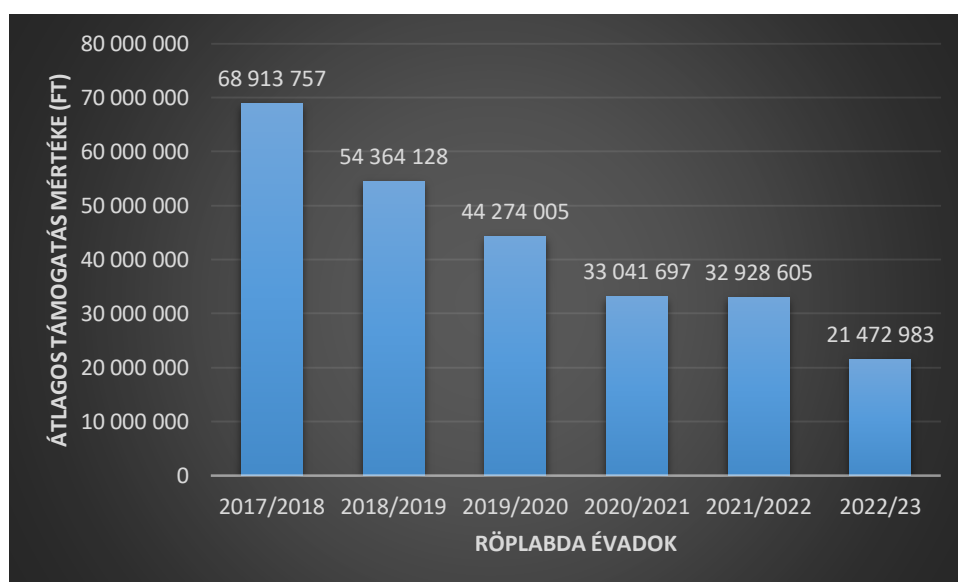
2.2.4. Társasági adó a röplabdában

A következőkben pedig szeretném megvizsgálni, hogy a röplabdán belül, hogy alakult a támogatás a támogatható években, valamint az átlagos támogatás mértékét is szeretném megvizsgálni. Ezeket először is egy általam elkészített diagrammal szeretném szemléltetni.

4. ábra: TAO támogatás a röplabdában évadonként (Adatok Mft-ban) Forrás: Saját szerkesztés nyilvános SFP jegyzékek alapján

A fenti diagrammon a röplabda támogatható éveiben történő támogatás mértékeinek változását szeretném megvizsgálni. Az első években növekedés figyelhető meg a kiosztott támogatásoknál. 2018/19-es szezon után azonban visszaesés figyelhető meg a következő két évad támogatásainál. Ebben a két évben világszerte a Covid-19 járvány tombolt, emiatt nagyon sok üzlet bezárt, vagy rövidebb nyitvatartási órával üzemelt. Ezeknek és más okoknak köszönhetően a cégek árbevétele jelentősen lecsökkent, ezzel együtt a profit is visszaesett, amely a társasági adóalapját képezi. Ebből kifolyólag pedig a felajánlható társasági adó is kevesebb lett. Ezzel magyarázható a kétéves visszaesés. Ezek után a tavalyi évben növekedést figyelhetünk meg. A 2022/23-as szezon TAO pályázatainak elbírálása még folyamatban van, így az ábrán látható összeg még nem végleges. Nehéz megjósolni, hogy mi várható a jövőben, hiszen a háború és az emelkedő energiaárak újabb gazdasági válságot idézhetnek elő, amelyek közvetlen hatással vannak a támogatói és támogatott oldalakra is. Így a TAO szerepe az elkövetkezendő években még jobban fel fog értékelődni véleményem szerint.

5. ábra: Átlagos támogatások változása a röplabdában évadonként (Adatok Ft-ban) Forrás: Saját szerkesztés nyilvános SFP jegyzékek alapján

Az átlagos támogatás mértéke az első támogatható évben volt a legmagasabb, hiszen itt a csapatok még nagyon sok olyan beruházásra tudtak támogatást igényelni, amire előtte nem volt lehetőségük. A következő években azonban folyamatos csökkenés figyelhető meg, hiszen a nagy beruházások nem indokoltak minden évben. A 2019/20-as és a 2020/21-es évben valószínű ugyanúgy a Covid-19 hatására csökkenhetett az átlagtámogatás. A 2022/23-as szezonban eddig a legalacsonyabbak az átlagos támogatások, de ezek az adatok közel sem véglegesek, ezért következtetést ezekből még nem vonhatunk le. Az igényelt támogatások száma minden évben nőtt, emellett viszont az elutasított pályázatok száma is növekedett. Így tehát a kiosztott átlagos támogatások mértékében csökkenés figyelhető meg.

2.2.5. A TAO támogatás eloszlása a röplabdában

Még jobban részletezve kutatásomat a röplabdán belül szeretném összehasonlítani a férfi és a női szakágban lévő csapatokat, ezek közül is azokat, amelyek a 2021/22-es szezonban a NB I kiemelt csoportjában, az Extraligában szerepeltek.

6. ábra: A TAO eloszlása a 2021/22-es szezonban a röplabdában (Forrás: Saját szerkesztés nyilvános SFP jegyzékek alapján)

A diagrammon látható, hogy a női szakágba valamivel több támogatás folyik be, de ennek mértéke nem számottevő. A férfi és női szakágak között tehát nincs nagy különbség, amely általánosságban is igaz a magyar röplabdában költségvetés szempontjából. Ezzel ellentétben például a labdarúgás vagy a jégkorong esetében hatalmas különbségek vannak a női és férfi csapatok között mindenféle tekintetben.

Összességében elmondható a röplabdáról, hogy TAO tekintetében a későbbi csatlakozás és a Covid-19 negatív hatásainak következtében vannak elmaradásai a többi látványsporttal szemben. Illetve a jelenlegi bizonytalan helyzet sem járul hozzá a röplabda fejlődéséhez ezen a területen. Véleményem szerint ideális körülmények között jóval több támogatás érkezhett volna be a TAO rendszeren keresztül a röplabdába, lehetővé téve ezzel a sportág fejlődését. A negatív körülmények következtében azonban a fejlődés mértéke lelassult, de így is rengeteg támogatást köszönhet a TAO rendszernek a röplabda.

3. ANYAG ÉS MÓDSZER

Szakdolgozatomban az alábbi kutatási kérdésekre keresem a választ:

1. Kik a legfontosabb résztvevői a társasági adó támogatás rendszerének?
2. A támogatás igénylése során milyen feltételeknek és követelményeknek kell megfelelni a pályázat sikeressége érdekében?
3. A többi látványcsapatsporttal összehasonlítva a röplabda TAO rendszert tekintve milyen helyzetben van?
4. Milyen hatással vannak a TAO támogatások a csapatok bevételeire?

Szakdolgozatomban primer és szekunder kutatásokat is alkalmaztam.

Szekunder kutatásaim közé tartoznak a diagrammok, amiket a sport szövetségek hivatalos oldalán talált nyilvános SFP-jegyzékek adataiból szerkesztettem különböző szempontok alapján. A szerkesztéshez az Excel nevű programot használtam, ebben összesítettem az adatokat, summáztam őket, majd diagrammba foglaltam őket. Ezeket a diagrammokat elemeztem különböző szempontok alapján, valamint megvizsgáltam a növekedések és csökkenések lehetséges okait.

Primer kutatásomnak pedig a mélyinterjút választottam, hiszen úgy gondolom, hogy ebből olyan információkat tudhatok meg, amelyeket nem találok meg az interneten, valamint nagyon pontos képet kaphatok arról, hogy az egyesületek számára milyen a TAO támogatás rendszere és mi a véleményük arról.

Mélyinterjűm alanyainak a Kaposvári férfi röplabda csapat sportigazgatóját, és egyik játékosát választottam. Úgy gondoltam, hogy a sportigazgatótól megtudhatok sok minden az igénylési folyamatról, annak esetleges hibáiról, a cégek nyitottságáról a felajánlásra, valamint a beruházásokról, amik a TAO támogatásnak köszönhetően valósíthatók meg. A játékosal való interjú során pedig azt szerettem volna kideríteni, hogy a játékosok mennyire vannak tisztában a Tao támogatás rendszerével, valamint azt is, hogy az egyesület mennyire tájékoztatja őket erről a folyamatról.

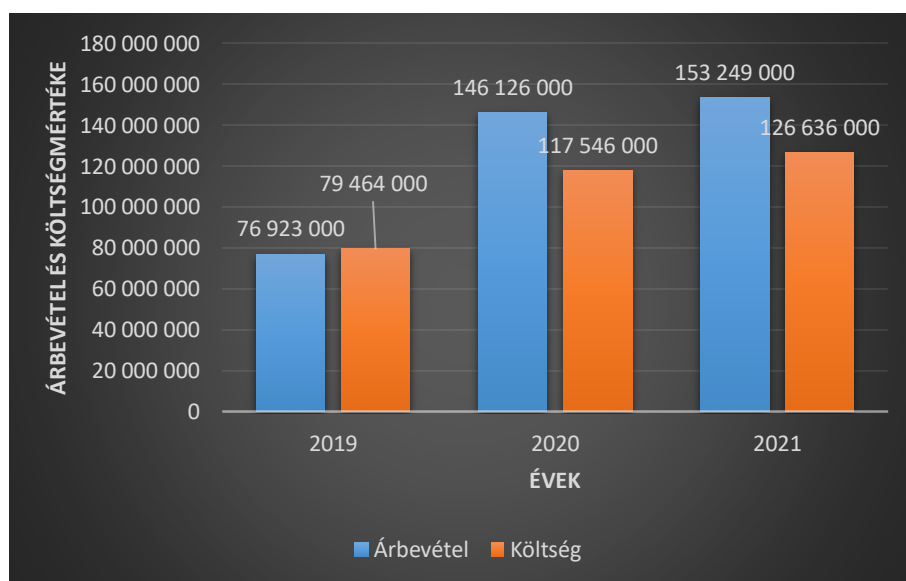
A mélyinterjú során előre megírt kérdéseket tettem fel, amelyekkel úgy érzem lefedtem azt a részét a TAO támogatásnak, amit más forrásból nem tudtam volna megvizsgálni. Ezeket a kérdéseket a mellékletek pontban csatoltam a szakdolgozatomhoz. Az interjú során az alany válaszait a telefonom hangjegyzetek alkalmazásával rögzítettem, ez lehetővé tette nekem, hogy az interjú feldolgozása során újra és újra meg tudjam hallgatni a válaszokat, hogy minél pontosabban tudjam átadni azokat.

4. EREDMÉNYEK ÉS ÉRTÉKELÉSÜK

4.1.Fino Kaposvár SE Férfi röplabda csapat bemutatása

Szakdolgozatomban az eddig említett TAO-val kapcsolatos összefüggéseket a Fino Kaposvár SE férfi röplabda csapatának példáján keresztül szeretném megvizsgálni, de ennek megtétele előtt fontosnak tartom a csapat általános bemutatását is. Valamint szeretnék általános pénzügyi vizsgálatot végezni a klubon és ezáltal megérteni a TAO fontosságát az egyesület életében és meglátni a TAO pontos megjelenését a költségvetésben. A Fino Kaposvár csapatának története egészen 1953-ig nyúl vissza, ebben az évben alapították még Kaposvári Dózsa néven. A jelenlegi névadó szponzor, a FINO-FOOD KFT. 1993 óta támogatja a csapatot és 2010 óta van jele névadó szponzorként. Történetük során 1992-ben nyerték meg először a Magyar Bajnokságot. Az évek során pedig még 17-szer szerezték meg maguknak az első helyet, ezzel megszerezve maguknak a Rekordbajnok címet. Emellett a Magyar kupában is ugyanúgy 1992-ben szerezték meg az első arany érmet, amelyet később még 17-szer tudhattak magukénak. Ezekkel az eredményekkel ők lettek a magyar férfi röplabda sport legeredményesebb csapata. A csapat a legtöbb sikerét Demeter György vezetése alatt érte el, aki egészen a 2018/19-es szezonig irányíthatta a csapatot. A csapat a tavalyi szezonban a Pénzügyőr csapata ellen kapott ki a Magyar Bajnokság döntőjében, így a második helyet szerezték meg, a Magyar kupában pedig sikert arattak a bronzmérkőzésen. A Fino Kaposvár mindennapos edzéseink és hazai meccseinek a Kaposvár Aréna ad otthont, amelyet 2019-ben adtak át. (Kaposvárvolley, 2022)

A Kaposvári csapat gazdasági bemutatásával folytatnám a csapat ismertetését. Az árbevétel és a költségek arányát egy diagrammal szeretném ábrázolni az elmúlt évekre visszanyúlóan.

7. ábra: Fino Kaposvár árbevételeinek és költségeinek aránya (Adatok Ft-ban) Forrás: Saját szerkesztés nyilvános SFP jegyzékek alapján

A 7. ábrán a Fino Kaposvár bevételeinek és költségeinek alakulását láthatjuk az elmúlt 3 évből. Összességében elmondható, hogy a bevételek és a költségek is növekvő tendenciát mutatnak. Elmondható azonban, hogy a bevételek nagyobb ütemben nőnek, hiszen míg 2019-ben veszteséges volt a klub, addig 2020-ban és 2021-ben már nyereséges. Ez mindenképpen pozitív a klub gazdasági helyzetét tekintve. Fontos kiemelni a 2019 és 2020-as év közötti különbségeket, hiszen ezen időszak alatt a bevételek közel a kétszeresére emelkedtek, amely nem kis eredmény. A bevételeken és a költségeken is észlelhető a COVID-19 hatása.

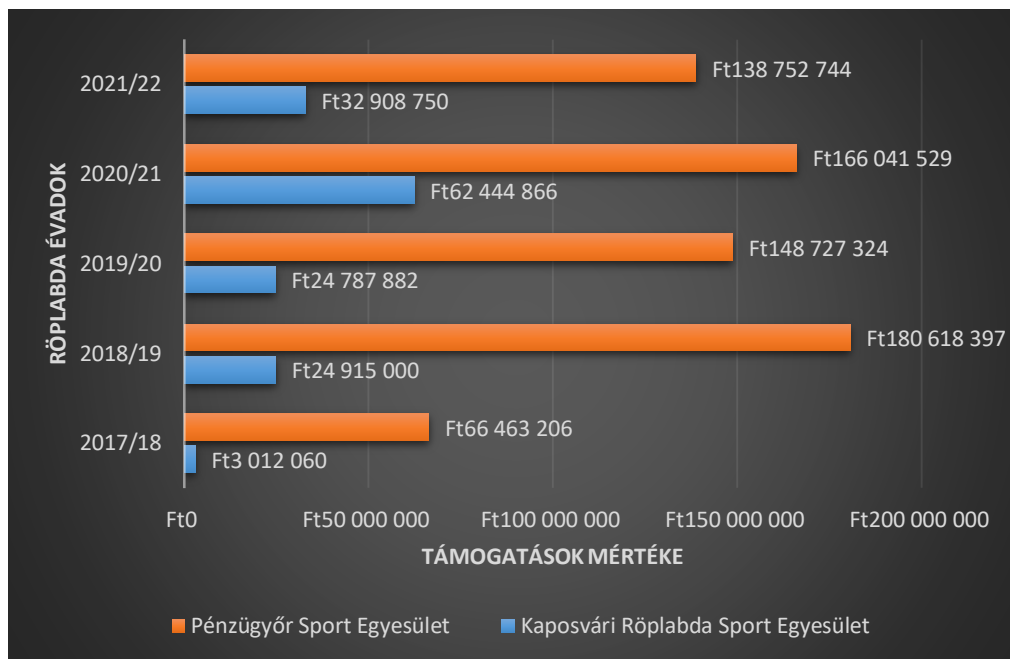
	Árbevétel	TAO Támogatás összege	Százalékos arány
2019	76 923 000 Ft	24 787 882 Ft	32%
2020	146 126 000 Ft	62 444 866 Ft	43%
2021	153 249 000 Ft	32 908 750 Ft	21%

1. táblázat: Az árbevétel és a TAO százalékos aránya (Forrás: Saját szerkesztés a Fino Kaposvár éves beszámolója alapján)

A bevételek legnagyobb részét egy sportegyesület életében a szponzorációk, különböző támogatások, televíziós jogdíjak értékesítése, jegyek és bérletek értékesítése teszi ki. A fenti táblázatban a TAO támogatások fontosságára voltam kíváncsi a csapat bevételeiben. 2019-ben 32%, 2020-ban 43%, míg 2021-ben 21%-át tették ki a TAO támogatások a FINO Kaposvár bevételeinek. Ezekből átlagot vonva nagyjából az mondható el, hogy az elmúlt 3 évben kisebb nagyobb különbségekkel a bevételek harmadát tették ki a TAO támogatások. 2020-ban a TAO nagyban hozzájárult a bevételek növekedéséhez, hiszen ekkor a megnövekedett bevételek közel felét tette ki, amely egy igen jelentős arány. 2021-ben pedig ehhez képest jelentős visszaesés volt tapasztalható, hiszen mindössze 21% volt a TAO támogatások aránya. Ennek ellenére így is sikerült növelni a bevételeit a klubnak, amely mindenképpen egy pozitív eredmény és azt mutatja, hogy TAO támogatások visszaesése mellett is képes plusz bevételekhez jutni a csapat. (Civil szervezetek névjegyzéke, 2021)

4.2.Fino Kaposvár és a Pénzügyőr röplabda csapatának összehasonlítása

Az utóbbi években a Kaposvári csapat a legtöbbször döntőbe jutott a csapat, de ezt sajnos rendre elvesztették a Pénzügyőr csapata ellen. Ennek okán a következőkben szeretném megvizsgálni, hogy melyik csapat mekkora TAO támogatásban részesül és ezáltal azt is, hogy TAO támogatások mértéke mennyiben befolyásolhatja a klubok sikereit. Ezen tényezők szemléltetéséhez egy diagrammot hívtam segítségül.

8. ábra: A Pénzügyőr és a Kaposvár röplabda csapatának összehasonlítása a TAO támogatások évadonkénti mértéke szempontjából (Adatok Ft-ban) Forrás: Saját szerkesztés nyilvános SFP jegyzékek alapján

Jól látható, hogy elnyert TAO támogatások terén hatalmas különbségek voltak tapasztalhatók minden évben a két egyesület között. A Pénzügyőr ezen a területen tehát egyértelműen jobban teljesít a Kaposvárnál, hiszen akadt olyan év is, ahol több min 20-szorosa volt a Pénzügyőr elnyert TAO támogatása a Kaposváréhoz képest. Ennek okai több dologra visszavezethetők, feltételezések helyett inkább azonban erre a mélyinterjú során szerettem volna megkapni a konkrét válaszokat. Részletesebben megvizsgálva az egyes szezonokat az látható, hogy a Pénzügyőr csapatának TAO-s sikerei a pályán is megmutatkoztak, hiszen a 2017/18-as szezon után rendre a Kaposvár előtt végeztek, az utóbbi két évadban pedig bajnoki címet is ünnepelhettek. Kaposvár esetében sem beszélhetünk eredménytelenségről, hiszen minden évben odaértek a dobogóra, a bajnoki címet azonban egyszer sem sikerült elhódítani. Fontos megemlíteni a Kazinbarcika példáját is, akik a 2017/18-as évadban rekord összegű (!) 1 490 137 100 Ft-os támogatásban részesültek, amely zsinórban két bajnoki címet eredményezett nekik. A Kaposvárról az mondható el tehát, hogy annak ellenére, hogy TAO támogatások terén nem tudta felvenni a versenyt riválisaival a pályán tudta tartani a lépést velük, hiszen a dobogóra rendre odaértek, annak legfelső fokára azonban még sem. Nehéz megállapítani, hogy ez a TAO-beli különbségeknek köszönhető, hiszen olykor egy-egy mérkőzés is nünaszokon múlik. Az biztos azonban, hogy a Pénzügyőr által elnyert nagyobb mértékű támogatásai bajnoki címekhez vezettek, míg a Kaposvár oldalán nem.

Összeségében elmondható, hogy a TAO támogatásoknak van hatása a sporteredményekre. Nagyobb támogatásokból egyértelműen könnyebb gazdálkodni, megfelelő szakmai háttér nélkül azonban önmagában ez kevés. A Pénzügyőr esetében a nagyobb támogatások sikerekkel is párosultak, ez alapján azonban egyértelműen nem jelenthető ki, hogy

a TAO egyenesen sikereket is jelent, A Kaposvár példája pedig azt mutatja, hogy kevesebb TAO támogatással is van lehetőség odaérni az élmezőnybe.

A Fino Kaposvár esetében összeségében az volt elmondható, hogy a TAO fontos részét képezi a bevételeiknek, átlagosan nagyjából a bevételeik harmadát teszi ki a TAO, ami jelentősnek mondható. Összehasonlítva azonban, a többi csapattal, elsősorban a nagy rivális Pénzügyőr csapatával az volt látható, hogy lényegesen kevesebb TAO támogatást tudtak igénybe venni. Ezen a területen tehát van hova fejlődni a csapatnak, hozzáteve, hogy ennek ellenére minden évben dobogón végzett a csapat a TAO bevezetése óta.

4.3.Mélyinterjú

4.3.1. Kutatási célok és módszertan

Kutatásom formájának a mélyinterjút választottam, hiszen úgy gondolom, hogy fontos megismerni az egyesületek oldaláról is megismerni a TAO rendszert. Mélyinterjút tartottam a legjobb választásnak, hiszen ez a kutatási forma lehetővé teszi a TAO rendszer elemeinek, folyamatainak, működésének konkrét megismerését, túlmutatva a számszerű adatokon. Céljaim közé tartozott, hogy az egyesület oldaláról tényleges példákon keresztül megtudjam a TAO rendszer valódi előnyeit, hátrányait, illetve kíváncsi voltam az eddigi tapasztalatokra. Ezen felül pedig céljaim közé tartozott hogy megismerjem a TAO rendszer változásának folyamatait egy egyesület szemszögéből, emellett pedig a hatásait is szerettem volna jobban megérteni a sportszakmai sikerekre.

Két mélyinterjú alanyom, a vizsgált csapat sportigazgatója, Víg Attila, és a csapat játékosa, Bögöly Gábor volt. Szerettem volna a játékosok nézőpontját is szemléltetni, hiszen a TAO rendszer alapvetően az ő javaikat szolgálja. Kíváncsi voltam, hogy játékosként milyen változást, fejlődést lehet tapasztalni a TAO következtében. Az interjú során az általam előre elkészített kérdéssort tettem fel az interjú alanyoknak. A kérdéssor elkészítéséhez remek alapot adott a dolgozatom szakirodalmi áttekintése, hiszen ez alapján tudtam meg, hogy a rendszer melyik részének lehetnek hibái vagy érdekességei. Az interjút mindkét esetben egy rövid bemutatkozás kérésével kezdtem, majd ezek után a sportigazgatónak 15 kérdést tettem fel, a sportolónak pedig kilencet. A beszélgetést a telefonom diktafonjával rögzítettem, majd ezeket a válaszokat elemeztem a dolgozatomban.

4.3.2. Kutatási eredmények elemzése

Saját kutatásomnak a mélyinterjút választottam, ahogy azt már feljebb is említettem, hiszen úgy gondolom, hogy vannak olyan kérdések a témával kapcsolatban, amikre az interneten és könyvekben nem találunk választ, ezért gondoltam, hogy érdemes olyan embert megkérdezni ebben a témában, aki jártas a társasági adó támogatásban, hiszen minden évadban megismétli az igénylési folyamatot a klub javára.

A Fino Kaposvár Extraligás röplabda csapatának életében ez a személy Víg Attila, aki 2021. júniusa óta a csapat sportigazgatója. Így őt választottam első interjú alanyként. Mielőtt rátérnénk az interjú részére és a sok hasznos információra, amit Attila átadott nekem, szeretném bemutatni korábbi karrierjét és napi feladatait a csapatnál. Attila 12 éve rendelkezik egy saját

vállalkozással, amelynek többféle tevékenységi irányultsága is van. Ezt megelőzően pedig 26 évig volt a rendőrség hivatalos állományában, mint osztályvezető, ahonnan 2007-ben vonult szolgálati nyugdíjba, de ahogy azt már említettem azóta is aktívan tevékenykedik. Az egyesületnél rengeteg feladata van, mint sportigazgatónak, hiszen ő látja el a pénzügyi teendőket, tervezést igénylő folyamatokat, kalkulációkat végez a működés és fenntarthatóság érdekében, kapcsolatot tart a szponzorokkal, valamint a játékosokkal, a szezon elején a fizetéseket meghatározza és tárgyal a játékosokkal. A könyvelő céggel is ő tartja a kapcsolatot, szükség esetén ellenőrzi a munkájukat, hogy minden rendben van-e, ha szükséges a Nemzeti Adó-és Vámhivatalhoz fordul, hogy biztos legyen, hogy minden a jogszabályoknak megfelelően történik. Ezek mellett nyilván tartja a számlákat, társasági adó elszámolásokat, más pályázati elszámolásokat végez, amennyiben van olyan.

Attila a társasági adó felajánlásáról először a sajtóból hallott, hiszen amikor a labdarúgás részére felajánlhatóvá tették a cégek társasági adóját, akkor erről nagyon sok cikk megjelent. Akkoriban ő még csak a saját vállalkozásában tevékenykedett, így őt közvetlenül nem érintették ezek a hírek, de azóta ez teljesen megváltozott, hiszen a csapatnál, ahogy már említettem fontos szerepe van a társasági adó igénylésének folyamatában. A klub egy budapesti céget alkalmaz az igénylés folyamatának tökéletesítésére, amiért a cég egy bizonyos százalékát megkapja az elnyert támogatásnak. Azonban az interjú alatt kiemelte, hogy együtt dolgozzák ki a tervet, és minden döntést közösen hoznak meg. Attila egy nagyon jó dolognak tartja a TAO rendszerét, hiszen szerinte a sportegyesületek nem tudnának e nélkül fennmaradni, mivel non-profit szervezetek ezért a támogatásokon kívül kevés bevétellel rendelkeznek, ezért ez számukra létfontosságú. Úgy mond az államnak kötelessége lemondania erről a bevétel forrásáról, hiszen ellenkező helyzetben nem lennének sportegyesületek Magyarországon, mivel a tagdíjakból nem lehet fenntartani az egyesületeket. Ugyanakkor a TAO támogatások felhasználásának szigorú szabályai vannak, ezekre nagyon ügyelni kell, hogy be legyenek tartva, hiszen ha szabályellenesen van felhasználva a támogatás, akkor annak mértékét vissza kell fizetni. Ez a Fino röplabda csapatával is megesett, hiszen a TAO bevezetése után nekik is voltak elszámolási problémáik, így nekik is kellett támogatást visszafizetniük, ez még Attila munkássága előtt történt a klubnál. Jelenleg már megtanulták, hogy mit hogyan kell helyesen csinálni, hiszen csak így kerülhető el a támogatás visszatérítése.

Attila azt is megemlítette, hogy a TAO támogatás bevezetése óta sokkal nehezebb TAO-tól független támogatást találni. Például a felnőtt csapat terembérlését, valamint a táplálék kiegészítőket sem lehet elszámolni a TAO támogatás keretén belülre, tehát ezt a részt szponzorációkból kell megoldaniuk, de ahogy ezt az előbb említettem ezekből kevesebb van. Ezek a szponzorációk pedig ugyanúgy létfontosságúak a klub számára, hiszen a TAO egymagában nem elegendő, hiszen felhasználási lehetőségei és mértéke is korlátozott. Ez pedig nagy különbség a szponzoráció és a TAO támogatás között. Előbbi egy piaci alapon létrejövő együttműködés, míg utóbbi állami keretek között szabályozott. Fontos megjegyezni, hogy a TAO mértéke, nem a támogatókon múlik, hanem az illetékes sportszövetségen, akik a beérkezett pályázatok elbírálása során hozzák meg a döntésüket.

Attila azt is hozzátette, hogy sokkal több TAO támogatást ajánlanak fel nekik, mint amennyit el tudnak fogadni. Ez azt jelenti, hogy a cégek teljesen nyitottak lennének még ennél

több felajánlásra is, de ez a beadott pályázatok elbírálásán múlik minden esetben. A cégeknek lényegében mindegy, hogy az államnak fizetik be az adót vagy, hogy egy egyesületnek ajánlják fel.

Valamint azt említette meg az egyik hibájának a TAO rendszernek, hogy a döntési folyamatból ő hiányolja a csapat sport eredményeinek figyelembe vételét. Véleménye szerint az eredményekre több hangsúlyt kellene fektetni, mint például arra, hogy egy egyesületnél hány igazolt játékos van, ami szintén fontos, de emellett a sporteredményeket sem szabadna elfelejteni. Ez adott esetben plusz motivációt is jelenthetne a csapatok számára a sikerek eléréséhez.

A klub számára a bér területén nyújtja a legnagyobb segítséget a TAO támogatás, hiszen a rendszer lehetővé teszi, hogy az edzők bérét teljesen lehet belőle fizetni, valamint a játékosok bérének a 70 százalékát is. A TAO támogatás mennyisége szezononként csak körülbelül két hónap pénzügyi ellátására alkalmas. Tehát ezen a területen sincsenek kisegítve egy teljes évadra. A TAO támogatás mértéke nem tette lehetővé számukra, hogy bármilyen nagyobb fejlesztést véghez vigyenek. Tavalyi évad folyamán a TAO támogatást igénylő programjukban szerepelt a kisbuszok vásárlása, mivel tavaly összevonták a felnőtt és utánpótlás csapatokat egy egyesület alá, ezért szükségük lett volna több kisbuszra, hiszen így 11 csapat utaztatását kell megoldaniuk hévégéről hévégére. Erre az igényre azt a választ kapták, hogy ez szakmailag nem indokolt, így nem tudták megvásárolni a kisbuszokat, és azóta is minden hévégén bérelniük kell azokat, amikor több csapat utazik egyszerre. Ez hatalmas plusz költségeket jelent a klubnak. Valamint az idei évadban a Magyar Röplabda Szövetség megváltoztatta a bajnokság menetét a férfiak számára, hiszen az alapszakasz és a rájátszás közé betettek egy középszakaszt, így a csapatnak ebben az évadban körülbelül 30 %-kal több meccse lesz a Magyar Bajnokságban. Ez a Magyar bajnokságban 6 meccsel jelent többet, ezekből 3 hazai. Egy hazai mérkőzés megrendezése a csapatnak körülbelül 500 000 Ft-ba kerül. Ebben az évben nemzetközi porondon is indul, ahol 2 mérkőzés biztosan vár rájuk. Ebből az egyik külföldön lesz, aminek szintén magas költségei vannak. Ezek mellett még a Magyar Kupában is szerepelnek, ahol várhatóan 7 mérkőzés vár rájuk. Összesen legalább 38 mérkőzés vár a csapatra ebben a szezonban, amelynek körülbelül a fele hazai mérkőzés, így csak a hazai mérkőzések 9 500 000 Ft-ba kerül a csapatnak egy évben.

Az interjú során az is kiderült számomra, hogy a TAO támogatás igénylése során nem sok időt adnak arra, hogy a csapatok beadják a sportfejlesztési támogatási programot. Attila elmondása szerint, idén 3 napra nyitották meg a felületet, ahova fel kell tölteni a programot, és nem tudják biztosan, hogy januárba lesz-e még lehetőség az esetleges hiányosságok pótlására. Nekik a felnőtt csapat programját teljesen, viszont az utánpótlásnál csak az 50%-kát sikerült feltölteniük. Ezáltal bizonytalan számukra, hogy mennyi támogatást fognak kapni az utánpótlás számára a következő évben.

Második interjúalanyom a Kaposvári Röplabda csapat játékosa volt, Bögöly Gábor. Gábor Kaposváron született itt járt iskolába és egyetemre is. A röplabdával egy barátja által ismerkedett meg, és ezután elválaszthatatlan része lett az életének. Már 10 éve tagja a Kaposvári Sport Egyesület férfi röplabda csapatának, megszakítás nélkül. A társasági adóról egyetemi tanulmányai (közgazdász, Bsc) során hallott először, aztán 2020-ban részletesebben

megismerkedett vele, miközben okleveles könyvvizsgáló képzés, adóismeretek részmodulját teljesítette. Gábor szerint a TAO rendszer egy finanszírozási forma a sportcsapatok számára, de eredeti célját egy picit elveszítette és nagyobb lehetőséget biztosít a felnőtt csapatok számára, mint az utánpótlásra. A játékosokat az egyesületnél a TAO támogatás igénylésének egyik lépésébe sem vonják be, hiszen ez a rész nem a játékosokra tartozik, viszont megemlítette Gábor, hogy mióta kapja a támogatást a csapat, azóta a rendelkezésre álló eszközpark jelentősen növekedett, például nyitógépek segítik a csapat edzésmunkáját. Gábor szerint a TAO támogatás nem ért el akkora változást a röplabdában, mint például a labdarúgásnál, hiszen a támogatás mértéke a két sportágnál nagyon eltérő. Az interjú során azt emelte ki a játékos, hogy szerinte a támogatás bevezetése óta az igazolt sportolók száma emelkedett a legnagyobb mértékben, hiszen nagyon megugrott a regisztrált sportolók száma, ám ő azt gondolja, hogy ez nem a sportág fejlődésének köszönhető, hanem valamennyi egyesület így szeretné kihasználni a TAO támogatási rendszert.

Ez a mélyinterjú is azt igazolja, hogy a TAO támogatás egy nagyon megosztó téma, hiszen a csapatoknak nagy szüksége van erre, de sok csapat kihasználja a támogatási rendszer hibáit, és így szerez magának nagyobb támogatást. Pozitív oldala viszont, hogy olyan gépeket, felszereléseket tudnak vásárolni az egyesületek, amikre korábban nem volt lehetőségük.

5. KÖVETKEZTETÉSEK ÉS JAVASLATOK

Úgy gondolom, hogy dolgozatomban teljesen körül jártam a társasági Adóval kapcsolatos törvényeket, valamint szabályokat. A cégek és az egyesületek oldalát is igyekeztem megvizsgálni, de nagyobb részt szenteltem az egyesületeknek, hiszen az elemzéseimben ők a vizsgált alanyok. A cégek oldaláról, viszont elmondhatom, hogy az egyesületek hatalmas nyitottságot tapasztalnak. Hajlandóságuk a TAO támogatások felajánlására magas, hiszen ez a pénz egyébként is a befizetendő kategóriába tartozik. Így azonban némi kedvezményt jelent számukra ez a felajánlás illetve jó célt is szolgál. A társasági adó támogatás igénylésének rendszere egy egészen bonyolult rendszer, hiszen nagyon sok feltételnek kell megfelelnie a csapatoknak, és ha megfeleltek sem biztos, hogy teljes mértékben megkapják az igényelt támogatást. Nagyon sok munkát igényel a csapatok részéről a pályázatok elkészítése, de a csapatok nagyon örülnek annak, hogy az állam lehetővé teszi a támogatást számukra, hiszen feljebb már említettem, hogy ők non-profit szervezetek, így nagyon kevés az árbevételük, ezért létfenntartó számukra ez a támogatás.

A többi sportághoz hasonlítva a röplabdánál még lemaradás figyelhető meg, de ez valamilyen szinten normális is, hiszen ez a sportág csatlakozott a legkésőbb a látványcsapatsportokhoz, így még nem olyan fejlett az igénylési rendszer a szövetség részéről sem, valamint az egyesületnek is jóval kevesebb tapasztalata van a többi sportághoz képest. Röplabda esetén azt is figyelembe kell vennünk, hogy azért is sokkal kevesebb a kiosztott támogatás összege a több sportághoz képest, mert sokkal kevesebb a pályázó csapat, hiszen a röplabdában még nem alakult ki nagy amatőr bázis, valamint utánpótlás szintes is sokkal kevesebben játszáknak, mint a többi sportot. Én úgy érzem azonban, hogy ez növekvő tendenciát fog mutatni az évek során, hiszen a röplabda egyre népszerűbb a gyerekeknek, és sok toborzót szerveznek az egyesületek annak érdekében, hogy megismertessék a sportot fiatalabb korosztállyal.

Dolgozatomból arra tudok következtetni, hogy a támogatási rendszer jól kidolgozott, de ez nem jelenti azt, hogy nincsenek hibái. Mélyinterjúm során azt figyeltem meg, hogy a csapatok nem érzik teljesen korrektnek és objektívnek az elbírálási folyamatot, így én azt gondolom, hogy talán ezen a téren lenne mit változtatni, hiszen például a csapatok sportteljesítményét sem veszik figyelembe az elbírálási folyamat során. Véleményem szerint egy sportcsapat esetén pedig szükséges lenne ezt a tényezőt is megfigyelni, hiszen ezzel is tudná az állam motiválni a klubokat arra, hogy minél jobban teljesítsenek hazai és nemzetközi porondon is.

Másik hibaként esetleg azt tudnám még megemlíteni, hogy sok esetben kevés időt hagynak az igényléshez szükséges dokumentumok elkészítésére és feltöltésére és sok esetben a csapatok lemaradnak róla, vagy olyan dokumentumot töltenek fel, amely nem felel meg a kritériumoknak, ezért a támogatás elutasításra kerül. Egy-egy csapat esetében ez akár végzetes is lehet, vagy csak szimplán nagyon megnehezíti a működés fenntartását. Ezek fényében tehát a jobb kommunikációra is nagyobb figyelmet kellene fordítani.

Észrevételeim közé tartozik az is, hogy a TAO támogatás eltért az eredeti céljától, hiszen eredetileg az utánpótlás csapatok jobb körülményéért vezették be, de manapság minden klub a felnőtt csapataira fordítja a hangsúlyt az utánpótlás játékosainak számát kihasználva. Úgy gondolom, hogy nagyon fontos lenne az utánpótlás fejlesztése, és a gyerekek toborzása, hiszen a saját tapasztalataim alapján is elmondhatom, hogy a sport nagyon sok jó dolgot tanít a gyerekeknek, hiszen figyelemre, fegyelemre, szorgalmaságra, kitartásra és engedelmisségre készítet. A csapatsport azt is megtanítja a gyerekeknek, hogyan működjenek együtt a sikeresség érdekében, valamint arra is, hogy hogyan legyenek türelmesek egymással, amikor a másik hibázik, és ezek mellett természetesen egészséges is a testmozgás. Ezek mind olyan tulajdonságok és képességek, amelyeket felnőtt életükben, munkájuk során hasznosítani tudnak. Véleményem szerint erre is szükséges lenne egy szabályt hozni, hogy valóban az utánpótlásra fordítsák a kapott támogatás egy részét legalább.

Elemzésem folyamán azt is megtudtam, a támogatás összességében növeli a csapatok árbevételeit, de olyan fontos egyéb bevételi forrásokat csökkent, mint például a szponzoráció. Ennek oka, hogy a TAO támogatások óta minden cég először a befizetendő adójának a felajánlható részével szeretné támogatni a csapatokat, de a csapatok csak meghatározott mértékű TAO támogatást fogadhatnak be. Ennek köszönhetően nehezebb olyan céget találni, aki TAO-tól független szeretné szponzorálni a csapatot, pedig a csapatoknak ezekre is szükségük van, hiszen a TAO támogatást csak megadott dolgokra költethetik, míg a szponzorációnál ez nincs megkötve és emellett nem is akkora a TAO támogatás mértéke, hogy egy teljes szezon költségeit fedezni tudják belőle. Az általam vizsgált csapat esetén ezek a tényezők miatt tehát a fennmaradáshoz elengedhetetlen a szponzoráció is, amit így nehezebben tudnak megszerezni.

6. ÖSSZEFOGLALÁS

A társasági adó a jövedelem- és nyereségadók egyik fajtája. A társasági adó alapelvei köze tartozik a rendeltetésszerű joggyakorlás, és az adókedvezmények többszörös igénybevételének tilalma, kivéve ha a törvény azt mondja ki. A belföldi illetőségű adózókra teljes adófizetési-kötelezettség vonatkozik. Ez azt jelenti, hogy belföldi és külföldi árbevételeik után is kell társasági adót fizetniük. A külföldi illetőségű adózóknak pedig csak a belföldi vállalkozói tevékenységéből szerzett jövedelme után keletkezik adófizetési kötelezettsége. A társasági adó mértéke a pozitív adóalap 9 százaléka. Az ezután kapott fizetési kötelezettség adókedvezményekkel csökkenthető, de legfeljebb a fizetendő adó 80 százalékáig. Adókedvezmény kapható például filmgyártás, látványsport támogatása esetén. Én a Szakdolgozatomban a látványsport támogatásának esetét vizsgáltam meg a legközelebbiről.

Összességében az mondható el tehát, hogy a TAO rendszer esetében egy nagyon összetett, sok résztvevős folyamatról van szó, ahol a támogatói és a támogatott oldalon is nagyon sok feltételnek kell megfelelni, különösen az egyesületeknek, de igaz ez a cégekre is, hiszen a szabályokat betartva kell eljárniuk ahhoz, hogy megkaphassák az adókedvezményt.

Állami részről ez egyértelműen bevételi forrásokról való lemondással jár, azonban ezzel együtt biztosítja a látványsportok nagymértékű támogatását, szabályozott keretek között.

Céges oldalról elmondható, hogy ez egy remek lehetőség a számukra, és dolgozatomban kapott válaszok alapján kijelenthető, hogy szeretnének is élni ezzel a lehetőséggel, hiszen ez számukra és a sportegyesületek számára is előnyös. Következménye a TAO rendszernek, azonban, hogy a piaci alapon létrejövő szponzorációs együttműködésekre való hajlandóság csökken, hiszen ezek összességében kevésbé előnyösek a csapatok számára Magyarországon.

Sportegyesületek oldaláról pedig az volt látható, hogy egyes sportágakban, mint például labdarúgás vagy kézilabda a TAO rendszerből nagyon nagymértékben tudnak profitálni a klubok, míg ehhez képest a röplabda még lemaradásban van. Köszönhetően például a későbbi csatlakozásnak vagy a COVID-19-nek. A röplabda sportágnál még az is elmondható, hogy a szövetség kommunikációja sem elég kifejtett, hiszen a Magyar Labdarúgó Szövetség oldalán például sokkal rendszerezettebben található meg a TAO támogatáshoz szükséges dokumentumok. Ennek ellenére azonban így is hatalmas segítség ez a sportágnak és hozzájárul a folyamatos fejlődéséhez és népszerűsítéséhez.

A Fino Kaposvárról példája pedig azt mutatja, hogy fontos a TAO támogatás a klubok életében, de ez nem minden, hiszen jelentősen kisebb támogatással is fel lehet venni a versenyt a riválisokkal. A pályázatok beadása területén pedig az említett hibák kiküszöbölésével és némi fejlődéssel ezen a téren több támogatás lesz igénybe vehető a jövőben. Ez pedig jelentheti azt a némi pluszt, amely visszajuttatja a csapatot a bajnoki címig vezető útra.

Zárásként szeretném megköszönni a Fino Kaposvár Röplabda Sportegyesület csapatának, legfőképpen Víg Attilának és Bögöly Gábornak, hogy lehetővé tették számomra ezt az igazán

érdekes téma vizsgálatát, valamint azt is, hogy válaszoltak kérdéseimre, ami által még jobban betekintést nyerhettem a TAO támogatás világába és megérthettem azt.

7. IRODALOMJEGYZÉK

Törvények:

1996. évi LXXXI. évi törvény 7,8§.

1996. évi LXXXI. törvény 1.§.

1996. évi LXXXI. törvény 19.§.

1996. évi LXXXI. törvény 2§.

1996. évi LXXXI. törvény 22§.

1996. évi LXXXI. törvény 23§.

1996. évi LXXXI. törvény 24./A §.

1996. évi LXXXI. törvény 24.§.

1996. évi LXXXI. törvény 26 §.

1996. évi LXXXI. törvény 6§.

1996. évi LXXXI.törvény 22/B §.

1996.évi LXXXI. törvény 5. §.

Könyvek:

Békés Balázs, H. Z. (2022). *Jövedelem- és Vagyoni típusú adók*. Budapest: Akadémia kiadó.

Dr. Lakatos, M. (2020). *Adózás I*. Budapest: Akadémia Kiadó.

Szakács, I. (2012). *Számvitel A-tól Z-ig*. Budapest: Wolters Kluwer Kft.

Tóth, T. (2021). *Vállalati pénzügyek*. Budapest: Akadémia Kiadó.

Internetes Források:

Civil szervezetek névjegyzéke. (2021). Kaposvári Röplabda Sport egyesület beszámolója

Letöltés dátuma: 2022.10.10. Letöltés helye:
file:///D:/docs/Egyetem/Szakdolgozat/Fino%20besz%C3%A1mol%C3%B32021.pdf

Kaposvárvolley. (2022). Letöltés dátuma: 2022.10.15. Letöltés helye:
<https://kaposvarvolley.hu/klubtortenet/>

Magyar Labdarúgó szövetség. Letöltés dátuma: 2022.10.20. Letöltés helye: TAO pályázás:
<https://tao-palyazatok.mlsz.hu/a-tao-palyazatasrol>

Magyar Labdarúgó Szövetség. Letöltés dátuma:2022.10.12. Letöltés helye: TAO tájékoztató:
<https://tao-palyazatok.mlsz.hu/adat/dokumentum/4362/dokumentumok/tajekoztato-2019-2020.pdf>

Társasági adó legfontosabb szabályai. Letöltés dátuma: 2022.10.10. Letöltés helye:
file:///D:/docs/Egyetem/Szakdolgozat/Forr%C3%A1sok/41%20A%20t%C3%A1rsas

%C3%A1gi%20ad%C3%B3%20legfontosabb%20szab%C3%A1lyai%2020211230.pdf

8. ÁBRAJEGYZÉK

1. ábra: Az adózás előtti eredményt növelő és csökkentő tételek 9
2. ábra: 2021/22 évad TAO támogatásainak összehasonlítása sportáganként (Forrás: Saját szerkesztés nyilvános SFP jegyzékek alapján) 18
3. ábra: 2021/22 évad átlagos támogatásainak összehasonlítása sportáganként (Forrás: Saját szerkesztés nyilvános SFP jegyzékek alapján) 19
4. ábra: TAO támogatás a röplabdában évadonként (Forrás: Saját szerkesztés nyilvános SFP jegyzékek alapján) 20
5. ábra: Átlagos támogatások változása a röplabdában évadonként (Forrás: Saját szerkesztés nyilvános SFP jegyzékek alapján) 21
6. ábra: A TAO eloszlása a 2021/22-es szezonban a röplabdában (Forrás: Saját szerkesztés nyilvános SFP jegyzékek alapján) 22
7. ábra: Fino Kaposvár árbevételeinek és költségeinek aránya (Forrás: Saját szerkesztés nyilvános SFP jegyzékek alapján) 24
8. ábra: A Pénzügyőr és a Kaposvár röplabda csapatának összehasonlítása a TAO támogatások évadonkénti mértéke szempontjából (Forrás: Saját szerkesztés nyilvános SFP jegyzékek alapján) 26

9. MELLÉKLETEK

Mélyinterjú kérdések

Sportigazgatónak feltett kérdések:

- Milyen területen dolgozol az egyesületnél?
- Milyen folyamatokért vagy felelős?
- Milyen napi feladataid vannak?
- Hány éve dolgozol az egyesületnél?
- Hogyan definiálnád a legegyszerűbben a TAO rendszert? Hogyan magyaráznád el egyszerűen?
- Hol halottál először a TAO-ról, rendszeréről, előnyeiről?
- Mik voltak az első benyomásaid, hasznosnak gondoltad?
- Milyen forrásokból volt lehetőségetek tájékozódni a TAO rendszerről? (konferencia, tájékoztató)
- Mennyire volt átlátható a tao rendszere, és az évek során mennyit javult? Mik voltak az általános hibák, nehézségek eleinte a becsatlakozásnál?
- Véleményed szerint melyek azok a tényezők, ami miatt érdemes a TAO rendszer résztvevőinek csatlakozni a tao rendszerhez? (cégek, egyesületek)
- Az államnak miért kifizetődő a tao rendszer bevezetése és fenntartása?
- Hogyan változott a röplabda jövője a TAO bevezetése óta?
- Az egyesületnek mennyire volt akadálymentes a csatlakozás a TAO rendszerhez? Alapvetően hogy működik a becsatlakozási folyamat?
- Az egyesületnél melyek voltak azok a területek, ahol a legjobban sikerült hasznosítani a taoból befolyt összegeket? Elindított a TAO egy fejlesztési folyamatot vagy elindult valami olyan amire a tao előtt nem lett volna lehetőség?
- Milyen nagyobb beruházást, fejlesztést emelnél ki, amely TAO támogatás keretében valósult meg?
- Közvetetten vagy közvetlenül köszönhető-e bármilyen sporteredmény a taonak?
- Tájékoztattok cégeket arról, hogy TAO rendszernek milyen előnyei vannak, ezzel arra ösztönözve őket, hogy csatlakozzanak és titeket részesítsenek előnybe?
- Mit tapasztaltok a cégek részéről a taoval kapcsolatban? Tájékozottak-e, nyitottak-e? Összeségében növekedik a tao rendszerbe becsatlakozó cégek száma? Ha lehet említenél meg konkrétan példákat?
- Véleményed szerint melyek azok a területek a TAO rendszerben, ami hibás és esetleg hogyan lehetne ezeket kijavítani? Hosszútávon fenntartható a tao rendszer? Javaslatok, ötletek
- Összehasonlítottam a pénzügyőrrel a TAO támogatás mértékét, miért kap ilyen kevés támogatást a Fino Kaposvár röplabda csapata?

Játékosnak feltett kérdések:

- Hány éve játszol az egyesületnél?
- Kérlek röviden mutakozz be, mesélj magadról néhány szót és a röplabda karrieredről, mióta röplabdázol, stb. ?
- Mikor halottál először a TAO-ról és hogyan?
- Mennyire vonják be a játékosokat a TAO folyamatába, vagy bevonják-e egyáltalán?
- Játékosként hogyan definiálnád a TAO rendszert?
- A mindennapokban mennyire érzékelhető a TAO hatása a sportolói körülményekre? (utazás, felszerelés, edzőkörülmények)
- A TAO bevezetése óta történt változás a játékosok értékét illetően? Hiszen a TAO leveszi a terhet valamennyi kiadás (utazás, sportfelszerelés, bérleti díj) értékét illetően?
- Mennyire informálnak titeket arról, hogy melyik felszerelés vagy esteleg gép köszönhető a TAO-nak?
- Mit gondolsz, melyek azok a területek, ahol az évek során nagy fejlődést ment végbe a TAO-nak köszönhetően?

10.FÜGGELÉKEK

10.1. Nyilatkozatok

NYILATKOZAT

Alulírott Hegyí Bianka Zsófia, a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem,
Kaposvári Campus,
Pénzügy és Számvitel szak nappali/levelező* tagozat végzős hallgatója
nyilatkozom, hogy a dolgozat saját munkám, melynek elkészítése során a felhasznált irodalmat korrekt módon,
a jogi és etikai szabályok betartásával kezeltem. Hozzájárulok ahhoz, hogy
Zárárdolgozatot/Szakdolgozatot/Diplomadolgozatot egyoldalas összefoglalója felkerüljön az Egyetem
honlapjára és hogy a digitális verzióban (pdf formátumban) leadott dolgozatom elérhető legyen a témát vezető
Tanszéken/Intézetben, illetve az Egyetem központi nyilvántartásában, a jogi és etikai szabályok teljes körű
betartása mellett.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem*

Kelt: Kaposvár 2022 év 10. hó 30. nap

Hegyí Bianka
Hallgató

NYILATKOZAT

A dolgozat készítőjének konzulense nyilatkozom arról, hogy a
Zárárdolgozatot/Szakdolgozatot/Diplomadolgozatot áttekintettem, a hallgatót az irodalmi források korrekt
kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól tájékoztattam.

A Zárárdolgozatot/Szakdolgozatot/Diplomadolgozatot záróvizsgán történő védésre javaslom / nem javaslom*.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem*

Kelt: Kaposvár 2022 év 10. hó 30. nap

Kapf
Belső konzulens

*Kérjük a megfelelőt aláhúzni!